

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Stabyhoun

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 1. januar 2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Generelt	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling	4
Overordnet mål for rasen.	5
Rasens populasjon	6
Populasjonsstørrelse.....	6
Gjennomsnittlig kullstørrelse	6
Effektiv populasjonsstørrelse	6
Innavlsgrad.....	6
Bruk av avlsdyr.....	7
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Helse	8
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	8
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	8
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	10
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	10
Prioritering og strategi for å nå målene	10
Mentalitet og bruksegenskaper	11
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	11
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden.....	11
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	11
Prioritering og strategi for å nå målene	11
Atferd	12
Atferdsproblemer.....	12
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	12
Prioritering og strategi for å nå målene	12
Eksteriør	13
Eksteriørbedømmelser	13
Overdrevne eksteriørtrekk.....	13
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	13
Prioritering og strategi for å nå målene	13
Oppsummering	14
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	14
Plan for videre arbeid i klubben.....	14
Kilder	15
Vedlegg	16

Innledning

Målet er funksjonelt sunne hunder, med en rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet. Genetisk variasjon er en forutsetning for utvikling av rasen og hundens mulighet for å tilpasse seg samfunnets krav. Gamle, men friske hunder er det beste tegnet på god helse. Gjennomsnitts alder er iflg. den nederlandske klubben NVSW ca. 10 år.

Det er vår plikt overfor rasen å arbeide for å ivareta og utvikle de positive og rasetypiske egenskapene.

Gjennom avlen skal vi arbeide for å begrense utbredelsen av arvelige sykdommer.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

I Nederland

Da den fattige bonden ikke hadde råd til å ha flere hunder for ulike arbeidsoppgaver, var de tvunget til å ha en så allsidig hund som mulig, en som kunne hjelpe til på gården. En stabyhoun kunne både følge med på jakt samt finne og apportere bytte. Den var også en utmerket søk- og muldvarp jeger. For at bonden skulle få inn litt ekstra penger tok han hunden i en kasse på sykkelen og kjørte rundt for å jage muldvarp. Muldvarpskinn var ettertraktet som for i hansker. Den skulle også varsle familien ved besøk av fremmede samt være en trivelig familiehund. Stabijen kaltes også for «bread hunter» og dette viser nok til at hunden måtte/fikk jage og skaffe seg sin egen mat. Kanskje det er derfor Stabijen har sin litt «tyvaktige» oppførsel?

Stabyhoun kommer fra Friesland i Nederland og stammer trolig fra en frisisk fuglehund og en spaniel som spanjolene hadde med seg på 1500-tallet. Den hører til familien stående og støtende fuglehunder som lenge forekom i Europa.

Det finnes to hollandske hunderaser som kommer fra provinsen Friesland i Holland. Det er Wetterhoun og Stabyhoun. Disse to rasene bruker ofte til sammen arbeid og ble krysset med hverandre. De ble anerkjent av den Nederlandske kennelklubben samtidig og representeres av den samme raseklubben. Selv om de ikke likner på hverandre av utseende med unntak av de såkalte «murerskje-ørene».

Navnet Stabyhoun kommer fra det nederlandske uttrykket sta-mij-bi, som betyr «stå ved». Stavningen at stabyhoun er en gammel stavning, i dag skal egentlig staves stabijhûn. Navnet uttales «stabejhuun» som i daglig tale blir til bare «Stabej». I sitt hjemland kalles den for Stabij eller Bijke.

Tidlig på 1900-tallet var det heldigvis noen entusiaster i Nederland som bestemte seg for å redde rasen. De reiste rundt i landet og plukket ut de hundene som var mest rasetypiske, og det var bare 10 hunder som holdt mål i deres øyne. Fra disse 10 hundene stammer altså dagens Stabijhoun.

Den 10. oktober 1942 godkjentes Stabyhoun som rase i den Hollandske Kennelklubben og avlen begynte med 30 hunder. I begynnelsen av 60-tallet ble det bestemt at 60 hunder skulle bli registrert gjennom typing både når det gjaldt utseendet og feltarbeid. Dette registeret ble strengt i 1968.

I år 2000 fantes det ikke mer en ca. 2500 Stabijhouner i Nederland, ca. 20 i Danmark, ca. 35 i Finland og 3 i Norge.

Pr i dag finnes det ca. 6000 hunder på verdensbasis.

I Norge

Den første stabijen kom til Norge fra Sverige i august 1998 og de fleste har blitt importert derfra, men vi har også syv som har blitt importert fra Danmark og seks fra Holland. Norges første kull ble født 23. mars 2005. Det er per i dag født 8 kull i Norge.

Norsk Stabyhoun Klubb ble stiftet 11. oktober 2007, og det ble opprettet et interimsstyre frem til årsmøtet på Gol lørdag 26. april 2008. Der ble klubbens lover og retningslinjer for avl vedtatt i tillegg til at et styre ble valgt.

NKK behandlet vår søknad om å bli samarbeidende raseklubb på Hovedstyrets møte 12. august 2008 der de vedtok å innvilge søknaden.

Per oktober 2013 har vi (ikke NKK) registrert litt i underkant av 140 levende hunder spredd rundt i nesten hele landet fra Egersund i sør til Tromsø i nord.

Overordnet mål for rasen.

- ▶ Stabyhoun skal bevare de opprinnelige jaktegenskapene som apport, arbeidslyst og intelligens.
- ▶ Arbeide aktivt for å beholde den eksteriørmessige kvalitet som finnes i dag.
- ▶ Styrke rasens gode helse og minske sykdommer som forekommer i rasen.
- ▶ Åpenhet angående defekter og problemer som oppstår.
- ▶ Avlen skal drives målrettet, langsiktig, gjennomtenkt og ikke lede til mangler i helse, mentalitet og funksjon. Rasen skal heller ikke tømmes på genetisk variasjon uten å beholde de opprinnelige egenskaper for arbeide som rasen besitter. (SvSK RAS).
- ▶ Verne om rasens opprinnelse, beholde kvaliteten og de karakteristiske trekkene. Sette funksjon, helse og mentalitet i forgrunnen i avlsarbeidet. (SvSK RAS).
- ▶ Holde andelen individer med HD/AD belastning fortsatt lav.
- ▶ Stimulere til at alle valper blir HD- og AD røntget ved 12 - 18 måneders alder.
- ▶ Rasen er under oppbygging og alle må forstå viktigheten av å bruke hanner som tilfører nye gener til populasjonen.
- ▶ For å øke den effektive populasjonen er det viktig å følge raseklubbens anbefaling om å bruke så mange ubeslektede hunder som mulig i avl.
- ▶ Rasen er helt avhengig av å importere og bruke avlsdyr fra utlandet for å få en bredde i avlsbasen.
- ▶ Oppdrettere skal være godt kjent med rasestandarden og bruke rasetypiske hunder med en sunn mentalitet.
- ▶ Avlen skal drives målrettet, langsiktig, gjennomtenkt og ikke lede til mangler i helse, mentalitet og funksjon. Rasen skal heller ikke tømmes på genetisk variasjon uten å beholde de opprinnelige egenskaper for arbeide som rasen besitter. (SvSK RAS)
- ▶ Verne om rasens opprinnelse, beholde kvaliteten og de karakteristiske trekkene. Sette funksjon, helse og mentalitet i forgrunnen i avlsarbeidet. (SvSK RAS)

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

I dag er det i underkant av 140 hunder i Norge per desember 2013. I Sverige er det ca. 350. I Nederland ca. 3500.

Er en av de 10 mest sjeldne hunderasene i verden.

Et stort ansvar hviler på alle som er glad i rasen og ønsker at rasen skal leve videre som en sunn og rasetypisk rase.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Kull	Fødselsdato	Antall valper	Antall valper født
1	23. mars 2005	7	8
2	17. mars 2007	8	8
3	3. januar 2009	8	10
4	9. april 2010	9	10
5	6. juni 2010	6	7
6	14. april 2012	6	6
7	18. mars 2013	8	9
8	30. juni 2013	5	9
		57	67

Gjennomsnittlig kullstørrelse: 8,375

Effektiv populasjonsstørrelse

8 kull av 5 forskjellige tisper og 8 forskjellige hanner

Innavlsgrad

Kull	1	2	3	4	5	6	7	8
3 gen.	0,78	0,96	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,78
4 gen.	1,95	1,82	0,93	1,42	1,29	2,34	0,73	1,76
5 gen.	4,92	3,95	4,34	5,60	4,30	4,21	4,68	3,67
6 gen.	9,76	9,59	6,57	10,52	6,62	7,69	8,39	6,57

Innavlsgradene er beregnet i den nederlandske raseklubbens database ZooEasy der alle generasjoner er fullstendige. 5 generasjoners stamtavle der er det samme som 6 generasjoner i NKKs Dog Web.

Bruk av avlsdyr

I 7 av 8 kull er tispene fra samme linjer. Den svenske importen Allgrippas Alfirin hadde to kull med to forskjellige hanner fra Nederland. Tre av hennes døtre fra de to kullene har blitt brukt videre i avl, de fire kombinasjonene er med forskjellige fedre fra Nederland.

Flere tisper fra andre linjer bør komme i avl.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

I 7 av parringene er det brukt hanner fra Nederland.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Bare funksjonelt friske hunder skal brukes i avl. Det pålegges enhver oppdretter som velger ut hunder til bruk i avl å avgjøre hvorvidt den aktuelle hunden er mentalt og fysisk skikket for avl. (NKK)

Kortsiktige mål

Rasens populasjon har ikke økt drastisk fra 1998 da den første kom til Norge fra Sverige. Vi må basere mye av utviklingen på import for å få et bredere genmateriale til bruk norskoppdrettede hunder.

Langsiktige mål

Få flere tispeiere til å ha kull, noe som vil kunne gi oss et bredere avlsmateriale. Men, samtidig ikke for stor økning slik at man mister kontroll over utviklingen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Avle frem sunne og friske hunder med rasetypiske egenskaper. Fortsette arbeidet med å bruke hunder som ikke er for nært beslektet med hverandre, dvs holde seg under 6,25 % beregnet på 6 generasjoner. Videreføre bruken av hanner i rasens hjemland, og import av begge kjønn.

Avlsprogrammet skal ikke utelukke mer enn 50 % av rasen.

Ingen hunder er perfekte, det finnes feil hos alle. Det er bare spørsmål om hva man definerer som feil. Man bør unngå å pare to hunder med de samme feilene. Med en så liten rase må vi akseptere at det brukes hunder i avl med feil som ikke er viktig for hundens helse. Viktig å fokusere på rasens særpreg, eksteriør og egenskaper.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Stabyhoun er generelt en frisk og sunn rase med få helseproblemer. Gjennomsnittets levealder er for rasen ca. 10 år. I Norges første kull, født i 2005, lever alle 7 som blir 9 år i mars 2014.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Hofteleddsdysplasi (HD) og Albueleddsdysplasi (AD)

Hofteleddsdysplasi (HD) hos hund er en arvelig betinget lidelse i hofteleddene. Lidelsen arter seg på den måten at hofteleddene ikke utvikler seg normalt, i de fleste tilfellene er dette karakterisert ved at hofteskålene blir grunnere og mer åpne enn det vi finner hos normale dyr. Dette vil i praksis si at lårhodet og hofteskålene ikke passer fullkomment til hverandre, og dette vil gi unormale slitasjeforhold i hofteleddet, noe som igjen fører til sekundærforandringer i form av for eksempel forkalkninger i leddet. Utviklingen av HD kan også være miljømessig betinget.

Avhengig av hvor uttalt lidelsen arter seg røntgenologisk hos den enkelte hund gir man hunden en av følgende betegnelser for dens hofteleddsstatus. Fri for HD (A og B), svak HD (C), middels HD (D) og sterk HD (E). Hofteleddsdysplasi (HD), vil kunne konstateres ved røntgenundersøkelse for små og middels store hunder i 12 måneders alderen, for store i 18 måneders alderen.

Albueleddsdysplasi (AD) er en skjelettlidelse hos hund som enten kan skyldes arv eller i enkelte tilfeller kan opptre etter en skade. Det er flere lidelser inne i albueleddet som kan gi forandringer. Albueleddsdysplasi er kroniske forandringer som utvikles i og rundt albueleddet. Primærårsaken til albueleddsdysplasi er osteochondrose (forandringer i leddbrusken) eller osteochondroselignende forandringer. Disse lidelsene kan gi smerter som fører til skjev belastning og sekundært kan det utvikles benpåleiringer rundt leddet. Diagnosen stilles ved hjelp av røntgen hvor eventuelle sekundærforandringer vurderes.

På samme måte som ved HD graderes lidelsen og det benyttes følgende betegnelser: Fri (A), svak grad (C), middels grad (D) og sterk grad (E). Albueleddsdysplasi (AD) vil kunne konstateres ved røntgenundersøkelse for små og middels store hunder i 12 måneders alderen, og for store i 18 måneders alderen.

HD statistikk hentet fra NKKs Dog Web.

År	Ant. avkom	Ant. røntget	Ant. frie	Ant. svak	Ant. midd	Ant. sterk
2005	7	5	5	0	0	0
2007	8	6	6	0	0	0
2009	8	5	4	0	1	0
2010	15	14	13	0	1	0
2012	6	4	3	0	1	0
2013	13	0	0	0	0	0

AD statistikk hentet fra NKKs Dog Web.

År	Ant. avkom	Ant. røntget	Ant. frie	Ant. svak	Ant. midd	Ant. sterk
2005	7	5	4	1	0	0
2007	8	6	5	1	0	0
2009	8	3	3	0	0	0
2010	15	14	12	2	0	0
2012	6	4	3	0	0	1
2013	13	0	0	0	0	0

Epilepsi (EP)

Det finnes EP hos et fåtall individer, i Norge er det konstatert kun på en hund importert fra Sverige.

Nevrologisk lidelse

Informasjon fra den Nederlandske klubben NVSW:

I april 2009 var det et kull hvor omtrent 50 % av valpene viste unormal og tvangslignende adferd. Vi observerte en nevrotisk trang til og kontinuerlig å gjenta de samme bevegelsene, igjen og igjen, slik som å gå baklengs, i sirkel eller frem og tilbake uten stans. Bevegelsene kunne kun bli stoppet ved å plukke opp valpen, men så fort den ble satt ned igjen fortsatte bevegelsesmønsteret. Valpene som var berørte hadde problemer med å spise selv, noe som resulterte i drastisk vekttap. Ettersom de ble eldre begynte de å skrike, muligens grunnet smerte. Ingen behandling ble funnet og valpene måtte avlives.

Vi fant at det var tidligere kull som hadde hatt samme problemer. Til dags dato (2013) har vi sett liknende i 5 andre kull. Det er over 70 Stabijhoun kull per år i Nederland.

Hvor kommer det fra:

Etter informasjonen fra det første kullet begynte vi å undersøke og vi har muligens funnet felles forfedre fra rundt 80-tallet, med over 800 avkom. Dette kan være et utbredt problem i rasen og det kan ha vært forårsaket av en mutasjon. Dette kan ha forekommet som en konsekvens av innavl.

Det er ikke kjent hva som forårsaker dette, det ser ut til å være et problem i hjernen, men dette er ennå ikke bevist.

Hvordan kjenne igjen symptomer:

Disse er ikke lette å kjenne igjen. Så langt har det kun vært én oppdretter som har merket avvikende adferd i kullet når valpene var rundt 4-5 uker gamle. Oppdretter hadde sett filmmateriale av det tidligere nevnte kullet og kjente det igjen i sine egne valper. Symptomene hun så var: baklengsgange og ute av stand til å spise selv. Valpene hadde lite styrke til å die fra mor, de kom også oftere tilbake til mor og fortsatte og søkte etter patten når de mistet den.

Alle tidligere berørte har blitt sent til obduksjon, men ingen generell konklusjon har blitt gitt. Siden tidlig 2012 har University of Utrecht jobbet med dette helseproblemet. De tar blodprøver av berørte valper, men også foreldre og søsken, for å lage en DNA-profil, Forhåpentligvis vil dette kunne lede til en fremtidig DNA-prøve til å kunne bruke på rasen.

I mellomtiden er NVSW veldig forsiktig når det kommer til avlskombinasjoner. Med informasjonen vi har prøver vi å unngå risikofylte kombinasjoner. Om vi tror det foreligger en risiko, basert på forfedrene til avlskandidatene, blir dette grundig diskutert med oppdretter og avlshannens eier og om nødvendig blir det frarådet avl.

Hjerteproblem (PDA)

Det finnes PDA hos et fåtall individer, i Norge er det konstatert kun på en hund importert fra Sverige.

Allergier

Det er registrert allergi på 10 % av de innrapporterte skjemaene. Både for fôr og husstøv allergi.

Øyelysning (ECVO)

Hverken i rasens hjemland eller i Norge er øyelysning aktuelt.

Von Willebrands sykdom type 1 (den mildeste – ingen andre typer er registrert)

Von Willebrands sykdom er den mest vanlige arvelige koagulerings sykdommen som er beskrevet hos mennesker. Den ble beskrevet første gang av Erik Adolf von Willebrands i 1926. Den kan også forekomme hos hunder. (Wikipedia)

Etter hva vi vet er det ingen hunder som har utviklet sykdommen til tross for at man vet det finnes mange bærere.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er ikke registrert reproduksjonsproblemer i rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

- ▶ Fortsette å holde forekomsten av HD og AD på det lave nivået vi har i dag.
- ▶ At alle valper født i Norge blir røntgenfotografert.
- ▶ Innnavsgraden holdes lav som i dag.
- ▶ Ikke doble genetisk arvelige sykdommer.

Prioritering og strategi for å nå målene

Ved planlegging av avl skal man være nøye med å søke informasjon og være oppmerksom på defekter og sykdommer i linjene for om mulig å unngå sykdom.

Det må oppfordres til større åpenhet om sykdommer og defekter som forekommer.

Oppfordre valpekjøpere til å ta røntgen av valpene ved 12 til 18 måneders alder.

At alle parringer i forkant blir sjekket av Avlsrådet i Norge og Nederland.

Mentalitet og bruksegenskaper

Stabyhoun er en sosial og aktiv rase som krever tid og engasjement av sine eiere. Det er viktig å sosialisere valpen tidlig, den må også venne seg til ulike typer miljøer, aktiviteter og den behøver en trygg og konsekvent leder som leder den gjennom tilværelsen. En viss nonchalanse mot fremmede kan i blant sees, men skal aldri være aggressiv eller vise redsel.

Egenskaper som beskriver rasen er intelligent, våken, vennlig og hengivende. Det finnes noe skuddberørthet i rasen som vi må følge opp.

En god familiehund.

Stabyhoun brukes til flere typer jakt. Jaktegenskapene innen rasen er ikke homogen. Det finnes i dag individer som brukes til å støte og apportere fugl. Enkelte apporterer småvilt, lemen, mus og rotter. Noen få har jaktet elg. Det varierer dog hvilket anlegg det enkelte individ har. En egenskap som går igjen hos stabyhoun er at de er veldig spornøye og dyktige ettersøkshunder på skadet vilt. Det støttes også av at viltspor er den prøveformen der vi finner premierte hunder.

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Pr i dag er det ikke i Norge utviklet prøver eller tester som er tilpasset rasen.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Det finnes i dag en del lydberørte individer. 50 % av de innrapporterte helseskjemaene viser dette. Aggressivitet ser ut til å være et lite problem for rasen viser helseundersøkelsen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Siden rasens populasjon er så liten kan man ikke utelukke alle lydberørte individer. Oppdrettere må derfor være bevisste på og ikke kombinere hunder med samme mentale svakhet.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdrettere må tilvenne valpene lyd mens de er i valpekassa. Eiere må oppmuntres til å prege valpene, spesielt det første året for lyd av forskjellige typer.

Atferd

Atferdsproblemer

Pr i dag kan vi ikke se at atferdsproblemer er noe stort problem for rasen. Det er innrapportert et mindretall med dette problemet.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Et rasetyrisk gemytt er et absolutt krav til en avlshund. En stabyhoun kan være reservert ved første møte, men skal ikke være redd. Målet må være at uønsket atferd ikke blir noe problem.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdretter har et stort ansvar overfor valpekjøpere med å informere om rasen, og at «riktig» valp kommer til «riktig» eier.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Bare et fåtalls hunder deltar på utstillinger. Av de som stilles ut er kvaliteten god, det vil si at en stor andel er hunder med Excellent.

Overdrevne eksteriørtrekk

Det forekommer avl på såkalte showhunder, men per i dag ikke i Norge.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Individene skal ha rasetypiske trekk, men ellers settes helse framfor eksteriør i avlsarbeidet. Et bra eksteriør kommer som et pluss.

Prioritering og strategi for å nå målene

Det kreves very good for å bli godkjent for avl, dvs hunder rasetypiske trekk der rasestandarden ligger til grunn.

Oppsummering

Beholde de rasetyperiske egenskapene. Stimulere til sunn avl. Holde innavlsgraden under 6,25 % basert på 6 generasjoner i NKKs Dog Web (5 generasjoner i den nederlandske databasen ZooEasy). Være bevisst på valg av avlsdyr med tanke på genmateriale og mentalitet, spesielt lydfølsomhet. Atferdsproblemer er per i dag ikke noe problem for rasen, men vi skal likevel følge med på utviklingen. Stabyhoun er en lite homogen rase; typer, størrelser og egenskaper kan derfor variere en del.

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Det endelige målet for fremtiden må være å få felles retningslinjer i alle land. Utvide genmaterialet med import av hunder som kan brukes på de hundene vi har per i dag.

Plan for videre arbeid i klubben

Planen er å få Avlsrådet opp og gå. Engasjere flere medlemmer i klubben.

Kilder

NKK/Dog Web

Wikipedia

NVSW

SvSK/RAS mal

Vedlegg

Det ble sendt ut ca. 100 spørreskjemaer vedr helse på norskeide hunder. Vi fikk tilbake 50 svar, noe som tilsvarer 50 %. Av dette kan vi konkludere med følgende:

- ▶ **Hva brukes hunden til:** Alle er familiehunder, men veldig mange blir også brukt til andre aktiviteter.
- ▶ **Hvordan bedømmer du hundens allmentilstand:** De fleste bedømmer den til å være veldig god. Ingen oppfatter helsen til å være veldig dårlig.
- ▶ **Spontanrapportering:** 50 % ansees å være spontanrapportører.
- ▶ **HD/AD** – er veldig bra, se egne rapporter.
- ▶ **Tenner:** Få med bittfeil og manglende tenner. Kan ikke ansees som et problem for rasen.
- ▶ **For hannhunder ang testikler:** Ingen rapporterte feil.
- ▶ **Kastrert eller ei:** Få kasterte og steriliserte hunder.
- ▶ **Hudproblemer:** Ca. 10 % har en form for allergi.
- ▶ **Øreproblemer:** Ca. 15 % innrapporteres å ha problemer med ørene i en eller annen grad.
- ▶ **Øyeproblemer:** Ca. 20 % innrapporteres å ha problemer med øynene.
- ▶ **Mage- og tarmproblemer:** Ca. 10 % innrapporteres å ha hatt en eller annen form for dette.
- ▶ **Løpetid:** Ca. mellom 6 og 8 måneders løpetidsintervaller.
- ▶ **Innbilt svangerskap:** Få rapporterer inn at dette er belastende for tispå.
- ▶ **Urinveis infeksjoner:** Få tilfeller innrapporteres.
- ▶ **Kramper:** Ingen rapporterte tilfeller.
- ▶ **Diabetes:** Innrapportert ett tilfelle.
- ▶ **Svulster:** Få innrapporterte tilfeller.
- ▶ **Hjertefeil:** Få tilfeller innrapportert.
- ▶ **Levealder:** Av de fire innrapporterte døde ble gjennomsnittsalderen 7 år. Avlivningsgrunn sykdom/atferd.
- ▶ **Forventet oppførsel:** Ca. 10 % innrapporterer at oppførsel ikke er som forventet.
- ▶ **Problematferd:** Ca. 25 % rapporterer at de opplever hundens oppførsel som problematisk. Dette dreier seg i vesentlig grad om lydfølsomhet og engstelse.
- ▶ **Mattyv:** Ja, mange av hundene er det.
- ▶ **Matlyst:** De fleste har god matlyst, men det varierer.
- ▶ **Annet:** Under kommentarer er tannstein nevnt.